

Bilag til budgetopfølgningen pr. ultimo maj 2023 for Arbejds- markedsudvalget

Samlet oversigt

Tabel 1 - samlet oversigt for Arbejdsmarkedsudvalget

	Oprindeligt Budget	Korrigeret budget inkl. driftsoverførsler	Forventet regnskab		*Afvigelse til oprindeligt budget pr. 31/5-23	*Afvigelse til oprindeligt budget pr. 31/3-23
Budget 2023 (mio. kr.)						
Drift - Forsørgelsesydelse (udenfor serviceramme)	654,2	654,2	680,1	●	25,9	22,7
Drift - Øvrige udgifter (udenfor serviceramme)	34,6	35,6	33,1	●	-1,5	-2,4
Drift - Øvrige udgifter (indenfor serviceramme)	16,7	19,3	16,7	●	0,0	0,0
Drift i alt	705,5	709,1	729,9	●	24,4	20,3
Heraf ekstraudgifter som følge af Ukraine	0,0	0,0	0,2	●	0,2	0,4

*- = mindreforbrug/merindtægt, + = merforbrug/mindreindtægt

● = merforbrug / ● = mindreforbrug

Drift

Servicerammen for Arbejdsmarkedsudvalget udgør i 2023 16,7 mio. kr. Der forventes budgetoverholdelse indenfor servicerammen på Arbejdsmarkedsudvalgets område.

I henhold til den vedtagne Økonomiske politik skal servicerammen overholdes såvel i budget som i regnskab. Dette betyder, at der skal være fokus på overholdelse af servicerammen, herunder om det er nødvendigt at iværksætte initiativer for at overholde budget og serviceramme.

På driften forventes et samlet merforbrug på mellem 10-25 mio. kr. og det aktuelle bud ligger pt. på godt 24 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget på 705,5 mio. kr., svarende til godt 3%.

Der er følgende væsentlige årsager til afvigelsen på Arbejdsmarkedsudvalgets område:

Merforbruget vedrører primært udgifterne til senior- og førtidspension, A-dagpenge, sygedagpenge, samt fleksjob.

Kompenserende tiltag / eller finansiering indenfor udvalgets ramme

Jævnfør Norddjurs Kommunes økonomiske politik, har fagudvalgene et ansvar i forhold til at nedbringe merforbrug, også selvom det er overførselsudgifter. For at reducere merforbruget er der iværksat følgende initiativer:

Forstærket indsats for sygedagpengemodtagere

Der er iværksat en styrkelse af den tidlige indsats, så sygemeldte fra arbejdspladser med højt sygefravær kontaktes tidligere, så den sygemeldte hurtigere kan få lagt en plan for tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Omlægning af øvrig drift til virksomhedsrettet indsats

Arbejdsmarkedsafdelingen er i gang med at omlægge den beskæftigelsesrettede indsats, så flere deltager i et virksomhedsrettet forløb, i stedet for øvrig vejlednings- og opkvalificeringsforløb. Denne omlægning ligger i forlængelse af anden delaftale om en forenklet beskæftigelsesindsats.

Omprioritering af ressourcer fra retssikkerhed til sagsbehandling

En række af de ressourcer, som var afsat til øget retssikkerheden i sagsbehandlingen, omprioriteres til den generelle sagsbehandling. Dette vil reducere den gennemsnitlige sagsvarighed og understøtte, at de ledige eller sygemeldte hurtigere vender tilbage til arbejdsmarkedet.

Uddybning - drift

Forventningen til årsforbruget på forsørgelsesudgifterne bygger på den forventede udvikling i antallet af fuldtidspersoner og enhedspriserne på de enkelte ydelser. Skønnet over den forventede udvikling er baseret på det faktiske forbrug i januar-april 2023 samt forventningen i Det Økonomiske Råds sekretariat og Finansministeriet til den fremtidige udvikling på arbejdsmarkedet.

Særloven vedr. de ukrainske flygtninge blev vedtaget medio marts måned 2022. Tilgangen af borgere fra Ukraine skaber både usikkerhed for budgettet ift. gruppens ydelser, og den skaber usikkerhed i forhold til de øvrige ydelser, da arbejdet med disse grupper påvirkes af behovet for fokus på gruppen af borgere til Ukrainere såvel ledelsesmæssigt som personalemæssigt.

Der er også store usikkerheder omkring udvikling i væksten, energipriserne samt udviklingen i inflationen. Udviklingen følges tæt med en generel forventning om, at ledigheden vil stige yderligere i løbet af 2023.

Den 25. maj 2023 indgik Regeringen og KL en økonomiaftale for 2024. I den forbindelse er der også aftalt en positiv midtvejsregulering til kommunerne i 2023, fordi udgifterne til forsørgelse på landsplan i 2023 ligger på et højere niveau end det, der blev aftalt i økonomiaftalen for 2023. Midtvejsreguleringen er ca. 3,3 mia. kr. og Norddjurs Kommunes andel svarer til ca. 21 mio. kr., og vil således finansiere størstedelen af de merudgifter, der indmeldes i denne budgetopfølgning. Kommunalbestyrelsen behandler bevillingerne i midtvejsreguleringen på mødet i august.

Tabel 2 - Samlet oversigt - Forbrug og mængder

Afdeling/område (mio. kr.)	Oprindelig budget	Korrigeret budget inkl. drifts-overførsler	Forventet regnskab 2023	Afvigelse*	Enhedspriser oprindelig budget	Enhedspriser forventet regnskab	Antal fuldtidspersoner 2022 fra jobindsats	Antal fuldtidspersoner oprindelig budget	Antal forventede fuldtidspersoner 2023
Forsikrede ledige	59,1	59,1	61,7	2,6	142.165	145.243	323	416	425
Kontanthjælp	46,2	46,2	36,3	-9,9	119.466	118.931	338	387	305
Uddannelseshjælp	19,1	19,1	20,2	1,1	83.744	78.645	232	228	257
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse	16,3	16,3	10,9	-5,4	81.019	75.309	108	201	145
Seniorpension	41,9	41,9	48,8	6,9	159.291	158.888	238	263	307

Førtidspension fra 1. juli 2014	141,8	141,8	164,7	22,9	166.032	168.786	1.902	854	976
Førtidspension før 1. juli 2014	114,0	114,0	118,7	4,7	124.431	126.597		916	938
Fleksjob	80,7	80,7	89,7	9,0	95.720	98.827	844	843	907
Ledighedsydelse	26,5	26,5	21,9	-4,6	158.347	155.979	114	167	140
Ressourceforløb	13,2	13,2	7,1	-6,1	132.056	134.204	85	100	53
Jobafklaringsforløb	19,3	19,3	21,3	2,0	124.510	117.385	174	155	181
Sygedagpenge	65,3	65,3	70,4	5,1	108.842	105.587	709	600	667
Revalidering	1,6	1,6	0,7	-0,9	175.773	161.724		9	4
Seniorjob	2,1	2,1	1,1	-1,0	187.970	185.667		11	6
FGU skoleydelse	4,4	4,4	4,6	0,2	33.040	33.448		132	138
Løntilskud øvrige	2,7	2,7	2,0	-0,7	129.394	135.085		21	16
Forsørgelsesydelse i alt	654,2	654,2	680,1	25,9			5.067	5.304	5.465
Indsatser - Fælles områder	0,4	0,4	0,0	-0,4					
Arbejdsmarkedsafdelingen	24,7	26,9	22,6	-2,1					
Ungeindsats og UU Djursland	19,6	20,8	20,7	1,1					
Borgerservice og udbetaling	6,3	6,3	6,2	-0,1					
Arbejdsmarkedspulje	0,3	0,5	0,3	0,0					
Øvrige udgifter i alt	51,3	54,9	49,8	-1,5					
I alt	705,5	709,1	729,9	24,4			5.067	5.304	5.465

Kilde: Jobindsats.dk & Opus Økonomi

* - = mindreforbrug/merindtægt, + = merforbrug/mindreindtægt.

** I jobindsattallet for 2022 indgår førtidspensionister, hvor andre kommuner betaler udgiften og de førtidspensionister, der betales 100% af staten.

Men i det oprindelige budget og i det forventede regnskab er disse ikke medregnet. Derfor er der færre fuldtidspersoner i 2022 kolonnerne.

- Evt. uoverensstemmelser ved summering skyldes afrunding.

På nuværende tidspunkt forventes der et samlet forbrug på 729,9 mio. kr., som medfører, at der er et merforbrug på godt 24 mio. kr. på Arbejdsmarkedsudvalgets område i 2023. Dette svarer til et forventet merforbrug på omkring 3%

Der er dog ydelser, hvor der forventes et merforbrug og ydelser, hvor der forventes et mindreforbrug i forhold til det oprindelige budget.

I nedenstående bemærkninger er det alene områderne, hvor det er vurderet, at afvigelserne er væsentlige, der er kommenteret. Hvis området i sig selv er væsentligt, kommenteres det også.

Flere ydelsesgrupper er meget tæt forbundne, de såkaldte forbundne kar. Generelt er borgere, der bevilliges førtidspension eller fleksjob, ofte på en ydelse i forvejen og derved vil en tilgang på en ydelse ofte give en afgang fra en anden. Nogle ydelser hænger mere sammen end andre. Vedrørende fleksjob og ledighedsydelse er det naturligt, at se på den samlede udvikling, idet en ledig fleksjobber har ret til at modtage ledighedsydelse. På samme måde er der også sammenhæng mellem sygedagpenge og jobafklaring.

Ledighedsudviklingen

Forventningerne til antallet af forsikrede ledige er behæftet med usikkerhed pga. der er usikkerhed omkring den økonomiske udvikling som konsekvens af krigen i Ukraine samt stigende renter.

RAR Østjyllands opgørelse over ledigheden i marts 2023 viste¹, at ledigheden var steget fra 12.275 fuldtids-personer i marts 2022 til 15.200 fuldtidspersoner i marts 2023. Dette svarer til en stigning på 23,8 % i Østjylland. I Norddjurs Kommune er ledigheden steget fra 439 fuldtidspersoner til 516 fuldtidspersoner i samme periode. Dette svarer til en stigning på 17,5 %. På landsplan var ledigheden i samme periode steget fra 75.191 fuldtidspersoner til 84.727 fuldtidspersoner, hvilket svarer til en stigning på med 12,7 %.

Budgettet for 2023 er fastlagt med udgangspunkt i bl.a. økonomisk redegørelse fra maj 2022. Den seneste økonomiske redegørelse er fra maj 2023 og her vurderede Finansministeriet, at ledigheden i 2023 samlet set ville blive 4.000 fuldtidspersoner højere end forventet i Økonomisk Redegørelse fra maj 2022. Dette svarer til en yderligere stigning i ledigheden på ca. 25 fuldtidspersoner for Norddjurs Kommune.

Tabel 1 viser, hvordan stigningen i ledigheden fordeler sig med udgangspunkt i Økonomisk Redegørelse fra maj 2023:

Tabel 1 - fordeling af stigning i ledighed med udgangspunkt i ØR fra august 2022 og maj 2023	
Ydelse	Fordeling af forventet stigning i ledigheden
A-dagpenge	18
Jobparat KTH	4
Åbenlyst UDH	0
Jobparat SHO-ydelse	3
I alt	25

Kilde: Egne beregninger

Økonomisk redegørelse fra både marts 2023 og maj 2023 forventer at den samlede ledighed vil blive 97.000 fuldtidspersoner i 2024. Dermed forventes det at ledigheden vil stige i løbet af 2023 og fortsætte ind i 2024. Normalt falder ledigheden i Norddjurs Kommune i løbet af sommeren bl.a. fordi mange finder midlertidigt arbejde indenfor turismebranchen. Hvis dette sæsonudsving sker igen i sommeren 2023, er der en risiko for at ledigheden vil stige meget kraftigt fra september og frem, hvis forventningerne til den samlede ledighed i 2023 og 2024 skal passe.

Forsikrede ledige

Der forventes et merforbrug på 2,6 mio. kr. på forsørgelsesudgifterne til forsikrede ledige.

Merforbruget skyldes den stigende ledighed og at gennemsnitsprisen pr. fuldtidsperson er højere end antaget ved budgetlægningen for 2023.

Kontanthjælp

Der forventes et mindreforbrug på 9,9 mio. kr. til kontanthjælp.

¹ Ledigheden er her defineret som A-dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælps- eller SHO-ydelsesmodtagere samt åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere.

Mindreforbruget skyldes, at antallet af kontanthjælpsmodtagere er færre end forventet gennem 2022. Dette skyldes en kombination af, at antallet af nye kontanthjælpsforløb har været lavere end forventet, samtidig med at afgang fra kontanthjælp har været højere. Derfor forventes antallet af kontanthjælpsmodtagere at blive lavere end forventet ved budgetlægningen for 2023, selvom der forventes en stigning i antallet af jobparate kontanthjælpsmodtagere på grund af ledighedsudviklingen. En del af mindreforbruget skyldes også, at gennemsnitsprisen pr. fuldtidsperson er lavere end antaget ved budgetlægningen for 2023.

Mindreforbruget skal ses i forhold til merforbruget på førtidspensionsområdet.

Uddannelseshjælp

Der forventes et merforbrug på 1,1 mio. kr. til uddannelseshjælp.

Merforbruget skyldes et stigende antal på uddannelseshjælp. Ligeledes forventes det, at tilgangen vil være større end afgang på grund af en stigende ledighed, som følge af situationen med krigen i Ukraine og den høje inflation.

Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse

Der forventes et mindreforbrug på 5,4 mio. kr. til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse.

Mindreforbruget skyldes, at flygtninge fra Ukraine i løbet af 2022 er kommet hurtigere i beskæftigelse, end forventet i budgetlægningen for 2023. Der er i vurderingen taget udgangspunkt i forbruget for januar-april 2023 samt en forventning om, at 25 fuldtidspersoner som er kommet i job eller uddannelse, igen vil begynde at modtage selvforsørgelses- og hjemrejseydelse. Gennemsnitsprisen pr. fuldtidsperson er lavere end antaget ved budgetlægningen for 2023.

Der er usikkerhed forbundet med udgifterne til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, da en eventuel stigning i antallet af flygtninge fra Ukraine kan medføre et lavere mindreforbrug.

Seniorpension

Der forventes et merforbrug på 6,9 mio. kr. til seniorpension.

Merforbruget skyldes, at der er flere end forventet, som har ansøgt om at få seniorpension. Stigningen skyldes bl.a. at regeringens oplæg omkring en sammenlægning af seniorpensionen og retten til tidlig pension, har fået flere end forventet til at søge om seniorpension i 2023.

En borger er berettiget til seniorpension, hvis borgeren opfylder nedenstående kriterier:

- højst har 6 år til folkepensionsalder
- tilknytning til arbejdsmarkedet med sammenlagt mindst 20-25 års beskæftigelse
- arbejdsevne er varigt nedsat til højst 15 timer om ugen i forhold til seneste job

Det er dermed vanskeligt for kommunerne at styre tilgangen til seniorpensionen.

Et notat fra Beskæftigelsesministeriet viser, at kun 4% af borgerne som tilkendes seniorpension, var i beskæftigelse ugen før². Seks måneder før tilkendelsen var 12% i beskæftigelse. Der eksisterer ikke tal på kommuneniveau, men notatet viser at langt størstedelen af seniorpensionisterne ville modtage andre ydelser - primært sygedagpenge eller jobafklaringsforløb - hvis de ikke modtog seniorpension.

Førtidspension

Der forventes et samlet merforbrug på 27,6 mio. kr. til førtidspension før 1. juli 2014 og efter 1. juli 2014.

Det samlede merforbrug dækker over et forventet merforbrug på 4,7 mio. kr. til førtidspension før 1. juli 2014, samt et merforbrug på 22,9 mio. kr. til førtidspension efter 1. juli 2014.

Merforbruget skyldes, at der er blevet tilkendt 30 flere førtidspensioner i 2022 end antaget under budgetlægningen af budget 2023. Dermed er det samlede antal førtidspensionister i starten af 2023 højere end antaget. Samtidig forventes det, at antallet af nytilkendelser vil være væsentlig højere end de budgetterede 100 i 2023. Derudover er gennemsnitsprisen pr. førtidspensionist efter 1. juli 2014 højere end forventet ved budgetlægningen.

Stigningen i antallet af nytilkendelser skal ses i sammenhæng med mål 1.2 under værdig sagsbehandling i Beskæftigelsesplanen for Norddjurs Kommune, hvor der er fastsat et mål om, at 80% af borgerne, med en samlet ydelsesperiode over 2 sammenhængende år, udredes. Gennemgangen af de langvarige sager er blevet iværksat og har medført øgede udgifter til førtidspension, men da borgerne modtog andre offentlige ydelser, er der også sket en reduktion på andre ydelser.

Merforbruget til førtidspension før 1. juli 2014 skyldes primært, at antallet ved årets start er 14 fuldtids-personer højere. Afgangen af gruppen har ikke været så stor som ventet. Samtidig er gennemsnitsprisen pr. førtidspensionist før 1. juli 2014 højere end forventet ved budgetlægningen.

Fleksjob og ledighedsydelse

Der forventes et samlet merforbrug på 4,4 mio. kr. til fleksjob og ledighedsydelse.

Merforbruget dækker over et merforbrug på 9,0 mio. kr. til fleksjob og et mindreforbrug på 4,6 mio. kr. til ledighedsydelse. Udviklingen skyldes, at det generelt er lykkedes at visitere flere ind i fleksjobordningen, samtidig med at det er lykkedes at hjælpe flere ledige fleksjobvisiterede ud på arbejdsmarkedet. Samtidig er gennemsnitsprisen pr. ledighedsydelsesmodtager lavere end forventet ved budgetlægningen.

Ressourceforløb

Der forventes et mindreforbrug på 6,1 mio. kr. til ressourceforløb.

Mindreforbruget skyldes, at der forventes et lavere antal fuldtidspersoner end budgetteret, da tilgangen til ressourceforløb er faldet gennem hele 2022, samtidig med at antallet af afsluttede sager er fastholdt på niveauet fra de foregående år.

Ressourceforløbsreformen, som trådte i kraft 1. januar 2022, betyder bl.a. at forløbene kun kan være 3 år, mod tidligere 5 år og at borgere med mindre end 6 år til folkepensionsalderen ikke kan tilbydes et ressourceforløb. Dette forklarer hvorfor færre visiteres til ressourceforløb.

Mindreforbruget skal ses i forhold til merforbruget på førtidspensionsområdet.

Jobafklaringsforløb

Der forventes et merforbrug på 2,0 mio. kr. til jobafklaring.

Merforbruget skyldes, at der er flere sygemeldte som deltager i et jobafklaringsforløb end forventet ved budgetlægningen. Merforbruget til det højere antal jobafklaringsforløb modsvarer af, at gennemsnitsprisen er lavere end forventet ved budgetlægningen.

Sygedagpenge

Der forventes et merforbrug på 5,1 mio. kr. til sygedagpenge.

Forventningen tager udgangspunkt i det nuværende antal sygedagpengemodtagere og fremskriver udviklingen, så den svarer til udviklingen sidste år. Merforbruget til det højere antal sygedagpengemodtagere modsvares af, at gennemsnitsprisen er lavere end forventet ved budgetlægningen.

Revalidering

Der forventes et mindreforbrug på 0,9 mio. kr. til revalidering.

Seniorjob

Der forventes et mindreforbrug på 0,8 mio. kr. til seniorjob.

FGU skoleydelse

Der forventes et merforbrug på 0,2 mio. kr. til FGU skoleydelse.

Den endelig regning er endnu ikke modtaget, men oversigten over de borgere, der har modtaget skoleydelse har været til kontrol. Der kan komme en del mellemkommunale afregninger, som først kommer til kommunens kendskab når regningen modtages. Derfor er der noget usikkerhed på forventet regnskab.

Løntilskud øvrige

Der forventes et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. til løntilskud.

Det forventes at antallet vil være 5 fuldtidspersoner lavere end forventet.

Arbejdsmarkedsafdelingen - indsatser

Der forventes et mindreforbrug på 2,1 mio. kr. til indsatser Arbejdsmarkedsafdelingen.

Der er et forventet mindreforbrug på indsatser til integration på 1,0 mio. kr. Dette område består både af udgifter til indsatser og danskundervisning. Ligeledes er der indtægter vedr. grundtilskud, resultattilskud og statsrefusion på udgifter til indsatser og danskundervisning. Beregningerne bag det forventede mindreforbrug er behæftet med usikkerhed, primært på grund af krigen i Ukraine. Der er taget udgangspunkt i det nuværende antal ukrainske integrationsborgere, men dette antal kan ændre sig, alt efter hvordan krigen udvikler sig. Ligeledes er der et mindreforbrug på 0,8 mio.kr. på løntilskud forsikrede ledige.

Ungeindsats og UU Norddjurs

Der forventes merforbrug på 1,1 mio. kr. vedr. indsatser og FGU driftsudgifter.

Merforbrug på FGU driftsudgifter er på 0,6 mio. kr. og skyldes, at antallet, der bliver afregnet for, er højere end forventet. Merudgifter til indsatser skyldes, at der er en stigning i antallet af uddannelseshjælpsmodtager og øget udgifter på mellemkommunale sager, som ikke kan kontrolleres. Generelt er der også udfordringer, da budgettet ved budgetlægningen for 2023 blev reduceret med 2,4 mio. kr.

Borgerservice - helbredstillæg

Der forventes et mindreforbrug på 0,1 mio. kr. e til helbredstillæg.

Der er følgende varslings-/opmærksomhedspunkter til budgetopfølgningen

Udviklingen er præget af betydelig usikkerhed, og betydningen af potentielt svigtende forsyningskæder virksomheder i mellem, energipriser og inflationen er vanskelig at forudse. Udviklingen følges derfor tæt.